

ARNHEMISCHE COURANT.

Woensdag 23 Juni.

De prijs des Courant, die geregeld vijfmaal
's weks wordt uitgegeven, en wel op Dinsdag,
Woensdag, Donderdag, Zaterdag en Zondag, is
f 5 in de drie maanden.

De prijs der Advertentiën is, van half een vijf
regels, f 1.00, en voor elken regel 20
centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke
plaatsing.

Over de verkiezingen.

I.

De heer LUYBEN heeft met grooten weersin, dat wij ons nederzetten tot het behandelen van een onderwerp, dat, in eenen waarlijk constitutionelen staat, aller belangstelling gaande maakt. Gingen wij alléén te rade met onze eigene begeerte, — wij zouden de verkiezingen stil laten voorbijgaan, als eene zaak, die der natie niet aangaat, van welke zij niets hoopt noch verwacht. Maar wij beschouwen het als eenen pligt — ook in de volle overtuiging, dat het niets haten zal — onze stem niet te smoren, maar bij iedere gelegenheid als toek der openbare meening tegen de partij der regering op te treden; en onder de partij der regering verstaan wij hier niet alleen de ministers, maar de gehele oligarchische clique, die in de Kamers, in de provinciale staten, in de gemeente-besturen bovondriift, en land en volk beheerscht.

Twintig leden der Staten-Generaal vallen dit jaar uit. Hoevelen zijn er onder die twintig, van welken de natie het mandaat verlengd wenscht te zien? Een zestal op zijn hoogst. Voegt hierbij een paar leden, die te kort in de Kamer zijn geweest, om hen te leeren kennen, op wier niet-herkiezing men dus niet aandringt, omdat men goed van hen verwacht, doch eenvoudig omdat men van hen nog geen kwaad weet. De slotsom is dus, dat meer dan de helft van de afgevaardigden der provinciale staten door de natie als ongeschikt voor de dienst worden afgekeurd. Maar dit is natuurlijk verstandig, want de provinciale staten moeten de beste leden niet herkiezen. Integendeel.

Voor Noord-Brabant vallen uit: mr. J. L. A. LUYBEN, mr. J. A. MUTSAERS en mr. L. D. STORM. Wanneer dankbaarheid op deze wereld niet een ijdele klank is, zijn onze ministers zedelijk verplicht, eenen zoo trouwen en wakkeren dienaar als de heer LUYBEN, met al hunne krachten en talenten (zelf veroveren of door 's Hevens gunst verkregen), ten dienste te stellen, opdat hij nog vele jaren tot het behoud der Nederlandsche instellingen medewerke. Wat den heer LUYBEN vooral aan onze bewindsmannen dierbaar moet maken, is, dat hij een bekeerling, een vroeger verdoold, — thans met angst,

zorg en moeite tot de ludde wedergebragt — schamp is. Vroeger plagt de heer LUYBEN zich nog eens te buiten te gaan aan holle, vreesde, gevaarlijke theoriën, aan onlandskinderlijke en bedriegelijke illusiën; — maar die tijden zijn voorbij. Thans gelooft de heer LUYBEN slechts aan tastbare, praktische dingen, aan leeuwenorders en raadsheerposten; al het andere is ijdel en vergankelijk. Wanneer hij aan zijnen vroegeren zwarten tijd denkt, wendt hij met een zucht het hoofd af en noemt ze *folies de ma jeunesse*.

Dat de heer LUYBEN overigens een zeer juist en helder begrip heeft en volkomen doordrongen is van het gewigt der betrekking van volksvertegenwoordiger, heeft hij ten duidelijkste getoond bij de beraadslaging over het voorstel tot grondwets-herziening. »Ik zal,» zeide de Edel Mogende heer bij die gelegenheid, »nog slechts één betrouwen aanvoren, dat mij mede tegen de voorgestelde wijzigingen »doet opineren, en dat is, dat U Edel »Mogenden, indien de ontworpen veranderingen in de grondwet wierden aangenomen, zouden moeten beginnen met twee en veertig wetten te maken, om die veranderingen in werking te brengen. »Bij ons gewoon werk konden hiermede een paar jaren verlopen, tenzij de leden der Kamer besloten, om alle bijzondere belangen in hunne woonplaatsen op te offeren en zich duurzaam te 's Gravenhage te vestigen.» Dat men voor f 2500 's jaars kan vorderen, dat iemand »zijne bijzondere belangen» aan de algemeene »opoffere,» kan natuurlijk in geen Nederlands onlandskinderlijk brein opkomen. De Kamer begreep het dan ook zoo. In twee jaren twee en veertig wetten tot stand te brengen, gaat het menschelijk vermogen te boven. Er was nog eer kans, dat men in twee jaren van twee en veertig liberalen even zoo veel behoudsmannen maakte. Er is geen twijfel aan, of iemand, die zijne roeping zoo goed verstaat, zal met algemeene stemmen herkozen worden. Hij heeft het dan ook wel verdiend.

De tweede uitgediende Noord-Brabandsche afgevaardigde is de heer MUTSAERS. De heer MUTSAERS is inderdaad iemand, die het wel meent. De heer MUTSAERS belooft, dat, als hij was wat hij niet is, en wilde wat hij niet wil, en meende

wat hij niet meent, — hij geheel anders zou doen, dan hij doet. Luisterrijk spreide de heer MUTSAERS zijn talent ten toon in de beraadslaging over het tarief. »Indien ik,» zeide hij, »geroepen was, »om in het afgetrokkene eene keuze te »doen, zou ik mij scharen aan de zijde »van het vrijheids-beginsel (1). Indien »ik van den leerstoel der school een stelsel had te verkondigen, ik zoude volgen de leer der SMITH'S en der SAY'S (2). »Indien mij de taak was opgelegd, om een tariefwet te maken voor al de beschaafde volken der wereld, ik zou »aan geene andere mijne stem geven, »dan aan de zoodanige, die de vrijheid »huldigde. Indien ik volksvertegenwoordiger was van eenen uitsluitend handelsdrijvenden staat (3), ik zou nimmer mijne stem leenen aan het beginsel van »bescherming.»

Daar nu, evenwel, de heer MUTSAERS noch »in het afgetrokkene eene keuze had »te doen;» noch »van den leerstoel der »school een stelsel had te verkondigen;» noch eene tariefwet behoefde te maken »voor al de beschaafde volken der wereld;» noch, eindelijk, vertegenwoordiger was van eenen »uitsluitend handelsdrijvenden staat,» — zoo zag hij ook niet om naar wat de »theorie der staatshuishoudkunde leert,» noch naar wat »eene »abstracte en cosmopolitische wetenschap »aanbeveelt.» En, evenwel, hij had »zoo »ernstig en vurig gewenscht, dat het »geen rondom hem en buiten hem was, »hem de vrijheid hadden gelaten, om de »vanen der vrijheid te kiezen; om hetgeen »de wetenschap leeraart en zal blijven »leeraren,» (stoelen te maken om niet

(1) Een onlandskinderlijk correspondent merkte hierop, een paar jaren geleden, in een ingezonden stuk aan: Ware de Edel Mogende Heer dus bij voorbeeld een stoelenmaker, zoo zou hij evenzoo zeggen: »In het afgetrokkene zou ik dien stoel wel zóó willen maken, maar dewijl een stoel te om op te zitten, dien ik hem wel naar den persoon van den zitter te vormen.» Maar wat zijn stoelen in het afgetrokkene? stoelen om niet op te zitten? Wat tarieven in het afgetrokkene? tarieven om niet in werking te brengen? Of zou de Edel Mogende Heer denken: »Wat bene theorie, die niet voor toepassing geschikt is, eene goede theorie is?

(2) Dezelfde onlandskinderlijke correspondent merkte hierop aan: Maar SMITH en SAY maakten aanspraak, eene toepasbare leer te verkondigen. Professor MUTSAERS zou eene leer onderwijzen, die, volgens zijn gevoelen, ontoepasbaar was. Hij zou doen als iemand, die onderrigt gaf, hoe men de huizen in de maan behoorde te bouwen, en dan eindigde met te zeggen: »Maar, mijne heeren, zij zullen nooit huizen in de maan bouwen.»

(3) Alsof, merkte de correspondent aan, ooit zulk een onding denkbaar ware: tenzij 'in het afgetrokkene.

op te zitten? en huizen in de maan te bouwen? . . . arme wetenschap!) »in »Nederland in toepassing te brengen.»

In magnis voluisse sat est! Om de goede intentie, door geene daden gevolgd, zullen de Noord-Brabandsche staten zich zeker haasten den heer MUTSAERS op nieuw naast den heer LUYBEN in de gelederen op te nemen.

En de heer STORM? Eilieve, zou die mijnheer STORM zich ook soms inbeelden, dat hij aanspraak had op nieuw gekozen te worden? Welke diensten heeft die heer STORM aan de »het geheel beter overziende» mannen bewezen? Zijne dienststaten zijn waarlijk zoo gunstig niet. Zijn naam staat ettelijke malen, van wege insubordinatie, weerspanningheid en ongezegelijkheid, in het Zwarte Boek vermeld. De heer STORM zal wel doen, zich voor te bereiden, om — gelijk de heer THORBECKE en de heer WICHERS — te worden gepasporteerd.

In Gelderland treden af de heeren DE KEMPENAR en VAN DAM VAN ISSELT. Mag men aan de loopende geruchten geloof slaan, dan zou voor den heer DE KEMPENAR reeds een conservatief plaatsvervanger gevonden zijn. Wij willen hopen, dat het gerucht zich niet bewaarheden zal. *Hopen* meer dan wij *vertrouwen*. Hoewel Gelderland's staten zich over het geheel fierder en onafhankelijker betoond hebben, dan die van andere provinciën, — wij kennen de zwakheid onzer menschen te zeer, en weten te goed, hoe weinig er noodig is, om eene weifelende stem over te halen en een wankelend gemoed te bepraten, — dan dat wij onbezorgd de dingen, die daar komen zullen, zouden kunnen te gemoet zien. De vrijzinnige leden van Gelderland's staten zijn gewaarschuwd; laten zij wel toezien niet in dan walstrik te geraken!

De heer VAN DAM VAN ISSELT zal, hopen wij, herkozen worden, — hoewel wij den heer VAN DAM niet *onvoorwaardelijk* kunnen aanpryzen. De heer VAN DAM is zeker het origineelste lid der Kamer. De heer VAN DAM behoort tot geene partij, of hever hij vereenigt in zich de trekken van alle partijen, van de meest autocratische tot de radicaalste toe. De heer VAN DAM is een partijganger; een *guerilla-krijger*, die zich wel nu en dan aan het eene of ander leger-korps aansluit, doch steeds onder zijne eigene banier vecht. De heer VAN DAM is vrijzinnig; doch zijne vrijzinnigheid is meer eene zaak van temperament dan van verstand. De heer VAN DAM is vrijzinnig, zoo als een ander neerslagtig of zwaartillend is, omdat zijn gestel zulke medebrengt. Hij *voelt* meer dan hij *redeneert*. Wanneer de heer VAN DAM eens aan het tiraileren is (en dat is zijn *fort*), vergeet hij wel eens, waar vrienden en waar vijanden staan, en richt zijn vuur op zijne eigene troepen. Maar het is zoo kwaad niet gemeend. De heer VAN DAM heeft al de deugden zijner gebreken. Is hij wat overijld, hij is steeds bereid eene lans met de landsvaderlijkheid te breken. Als een trouwe wachter zwerft

hij bij nacht en ontijden de voorposten langs, om te zien of ook een spionnende vijand geniepig het kamp zoekt binnen te sluipen, en weê hem, zoo hij, op heeter daad betrapt, de rondewacht in handen valt. Hij kan verzekerd zijn, dat hem prompte en goede justitie zal worden gedaan, en dat hij, aan de hoogste gaag, het geheel nog veel beter dan ooit te voren zal worden overzien.

De heer VAN DAM is steeds bereid het woord te voeren. Dit is te gelijker tijd eene *gaaf* en een gebrek. Eene gaaf, omdat er in het woord, gesproken zóó als het onmiddelijk uit het hart is opgeweld, altijd een glóed en eene gear is, die, wanneer men kalmer aan het beschaven en toonen gaat, versterft en vervliegt. Aan den anderen kant kan het niet missen, of hij, die onvoorberaid spreekt, moet dikwerf onjuist en onnaauwkeurig spreken. Maar glóed en geur, hartstogt en overtuiging zijn zoo geheel vreemd aan onze Tweede Kamer, dat wij de onnaauwkeurige en onjuiste improvisatiën van den heer VAN DAM altijd nog verkiezen boven de dorre, geest- en ziellooze verhandelingen onzer Edel Mogende Kamer-catechiseer-meesters. Het is eene verademing, wanneer men, na de bepoederde pruiken-politiek van den heer VAN TWIST of de zalvende wiegezangen van den gemoedelijken jonkheer VAN PANHUY, eenen uitval van den heer VAN DAM te lezen krijgt.

Alles te zamen, gelooven wij, dat de natie den heer VAN DAM wel wil behouden. Doch den *geheelen* heer VAN DAM, met al zijne gebreken, zoowel als met al zijne deugden. Het gaat met hem als met de twistende gelieven:

*Quamquam sidere pulchrior
Ille est, (4) tu levior cortice, et improbo
Iracundior Hadria;
Tecum vivere amem, tecum obeam libens.*

Buitenlandsche berigten.

ITALIE.

Van de Italiaansche grenzen, 23 juni. Uit Rome schrijft men, dat de kardinaal *Lambruschini*, in plaats van den overleden kardinaal *Micara*, benoemd is tot prefekt van de congregatie der eeredienst. Dit is echter geen post, welke van veel invloed op den gang des beheers kan zijn. *Pius IX* houdt streng vast aan het beginsel, zulke posten, welke een staatkundig gewigt bezitten, slechts aan mannen toe te vertropwen, die het nieuwe stelsel opregt zijn toegedaan.

DUITSCHLAND.

Hamburg, 27 juni. Ongelukkiglijk is de avond van gisteren niet rustig afgevoerd en de onlusten hebben zich in schier nog grootere mate herhaald, zijnde daarbij, behalve verwoestingen aan gebouwen, velen gewond en één gedood geworden. Heden is altes weder rustig.

PRUISSEN.

Berlijn, 27 juni. Bij de stemming over de belasting op het inkomen, heeft eene algeheele doorstemming der politieke partijen plaats gegrepen. De groote meerderheid der verwerpende leden bestond gedeeltelijk uit conservatieven, welke anders gewoonlyk door de regering en hare voordragten stemmen, gedeeltelijk uit liberalen, welke hunne oppositie-rol, wel is waar, ook ditmaal zijn getrouw gebleven, doch wier motieven in materiële niet in politieke bewaaggronden moeten gezocht worden. Onder de

(4) *Ille*, namelijk niet de heer VAN PANHUY, ook niet de heer VAN TWIST.

minderheid vinden zich velen der meest bekende oppositie-mannen in gezelschap met hooggeplaatste leden der heeren-curie. Zeggen wij het roodweg, dat van alle *vota* des landdags, dat over de belasting op het inkomen het miust roemenswaard is. Iedereen weet, dat de liberale drukpers, sedert jaren, eene zekere beweging ten voordeele van de opheffing der belasting op het geslagt en gemaal levendig hield, dat zelfs uit den boezem van onderscheidene provinciale landdagen, petitiën tot dat einde aan de kroon gerigt werden, en nu, nu de regering voornemens is dit verlangen te voldoen, stoot zij op eenen overwegenden tegenstand des landdags, welke, buitendien nog, uit vele »liberalen» gevormd wordt. Zouden deze heeren welligt die belasting willen opheffen zien, zonder het daardoor ontstane deficit in de staats-ontvangsten door eene andere belasting aan te vullen? Voorzeker, dit ware een zeer valsch, maar toch gemakkelijk (*bequem*) liberalismus.

BEIJEREN.

Munchen, 26 juni. Met 10. juli zal, naar men verneemt, een verdrag tusschen Beijeren en Frankrijk in werking komen, naar hetwelk de briefpost naar laatstgenoemd land eene aanzienlijke vermindering ondergaan en brieven ongefrankeerd naar Engeland en Amerika en terug over Frankrijk zullen geëxpédieerd worden. Dat er, in ieder geval, nog dit jaar een Duitsch post-congres zal plaats grijpen, blijkt daaruit, dat men de, van wege Oostenrijk, aan onderscheidene Duitse bandsstaten voorgedragen post-overeenkomsten terug gezonden heeft, met te kennen-giving, dat men daarin niet treden kon, daar die zaak bij het post-congres ongetwijfeld hare oplossing en beëindiging soude erlangen.

ENGELAND.

Londen, 29 juni. De ministers zijn nog eenigermate in het Lagerhuis over de Portugaache zaken aangevallen, doch hebben op alle punten het veld behouden.

— De »Zweedsche Nachtegaal», mej. *Jenny Lind*, is door den heer *Knowles*, eigenaar van den koninklijken schouwburg atlior, geëngageerd; de beroemde zangerster geeft thans eenige voorstellingen te Manchester. Zij heeft het offer van twee concerten te Dublin afgeslagen, echter niet om het geringe bedrag haar aangeboden som, welke 1000 £ beliep.

— De *Times* wijdt een vertoog aan de vrijheid van drukpers in Duitschland, en toont aan, dat die vrijheid door de *Prussische* *Carlsbad* niet handou is geplegd; dat die banden niet door een lid van het Duitsch verbond afzonderlijk kunnen worden weggenomen, maar slechts door de Bondsvergadering; dat de koning van Pruisen zeer wel bevreed heeft, dat de censuur met de instelling van een algemeen landdag onbestaanbaar is, maar dat hij hier niet alleen handelen kon; dat, ware dit niet het geval geweest, hij zeker onder de eerste maatregelen aan den landdag de vrijstelling van de drukpers had voorgesteld; dat de Prussische regering werkelijk aan den Bondsdag voorstellen gedaan heeft, dat, al wat nu tusschen de handelingen deswege bekend is geworden, een levendige afkeuring in Duitschland en Europa zal opwekken; dat men toch in Frankfort geheel heeft voortblijgezien, dat de gedachte de wereld regeert, en nieuwe beperkingen heeft beramaad, die in strijd den met het gezegde des konings van Pruisen, dat hij niets uit de Fransche school zou overnemen, vermits door die nieuwe beperkingen alles zou worden overtroffen, wat in Frankrijk, sedert *Lothar XIV* tot de september-wetten, tot snijking van de drukpers is bepaald. Er is voorgesteld, dat, hetzij de censuur worde afgeschaft of niet, een algemeen stelsel van toezigt zal worden aangenomen, over alle vakken tot het drukken, uitgeven en verkoopen van allerlei soort van publicatiën, hetzij oude of nieuwe, betrekking hebbende. Dat toezigt zou worden uitgeoefend door een stelsel van inwilligen of vertoeren, zonder welke geen van die handelstakken meer zou kunnen worden gedreven. De *Times* klaagt er over, dat de bepalingen van de wet zoo scherp en in het kleine vallende zijn, dat zij in elk geval tot overtredingen aanleiding zal geven. Zelfs het opnemen in die vrije bladen van aankondigingen van Duitse boeken buiten Duitschland gedrukt, is eene overtreding. Allerlei boeken, oude of nieuwe, kunnen in beslag genomen en vernietigd worden. Eene soort van Bondsgerigt zou bevestigings-te Frankfort en te Leipzig zitting hebben en gewapend zijn met weinig anders dan inquisitorische

magt, om deze strenge wet uit te voeren. Het blad acht die onbestaanbaar met de eischen der beschaving in Duitschland en met de instelling van eene vertegenwoordiging in Pruisen. Men schijnt te vergeten, dat de drukpers en de boekhandel in Duitschland eene magt en kracht hebben behouden, ook in het diepste verval van dat land; dat zij het zijn geweest, die het sterkste tot Duitschlands herrijzing hebben medegewerkt; dat een boekverkooper van Neurenberg, Palm, geen onwaardige martelaar voor de volkvrigheden was, welke door Napoleon werden belaagd. Te meer onbegrijpelijk is het, dat zulke voorstellen als de gemelde gedaan zijn, daar al de handelingen van den landdag te Bessijn toonen, dat Pruisens volk rijp voor de vrijheid is; dat het zonder overdrijving zijne waarde gevoelt.

FRANKRIJK.

Parijs, 19 juni. De Kamer der Pairs is nog steeds bezig met de beraadslaging over het wetsontwerp betrekkelijk de geneeskunde. Nadat in de laatste zitting het reeds vermelde amendement van den heer Cousin tot afschaffing van de vergelijkende examens voor de beoefening van hoogleeraar van aangehouden, heeft in de zitting van gisteren de graaf de Montalembert voorgesteld eene uitdrukkelijke bepaling in de wet op te nemen, dat de hoogleeraren niet afgezet mogen worden, welk voorstel naar de commissie is verzonden. Ook heden heeft de Kamer deze beraadslaging voortgezet, welke evenwel niets belangrijks heeft opgeleverd.

— In de zitting van heden heeft de Kamer een aangevraagd krediet van 200,000 franken voor de juh-festen toegestaan, in weerwil van de aanmerking van den heer de Beaumont, om in de tegenwoordige omstandigheden deze som liever te besteden tot het verschaffen van brood aan de armen. Vervolgens heeft de Kamer beraadslaagd over het wetsontwerp aangaande de regisplering der zaken van misdaden jegens de slaven in de koloniën.

— Men zegt, dat er eene groote koelheid heerscht tusschen den prins van Joinville en het ministerie. Als oorzaak hiervan wordt opgegeven de stellige weigering van den prins, reeds bij den aanvang der Portugesche verwickelingen te kennen gegeven, om het bevel te voeren over de zee-magt, welke de heer Guisot en zijne ambgenooten hadden besloten naar den Tag te zenden.

BELGIE.

Brussel, 20 juni. Men meldt dat de heer Rogier heden bij den Koning te Laeken een gehoor zal hebben.

In een brief uit Brussel geschreven en in het Journal des Débats voorkomende, wordt de heer Rogier zeer stellig genoemd als het hoofd van het nieuwe kabinet. Men zegt, dat dit kabinet eerst bepaaldelijk zal samengesteld worden na de terugkomst der konings uit Engeland, maar dat gedurende diens afwezigheid, de heer Rogier zal gemagtigd worden om al de onderhandelingen te leiden met de mannen, welke na het nieuwe kabinet zullen treden.

Binnenlandsche berichten.

Gravenhage, 21 juni. Men verzekert, dat de ontwerpen van wet oepens het stemp- en biesrecht, die in de laatste zitting van de Tweede Kamer door de Staten-Generaal zijn onderzocht, zeer belangrijk bijval hebben gevonden, en dat de meerderheid, die zich ook thans tegen dierzelfver aanneming moet hebben verklaard, veel grooter zou zijn, dan dit in vroegere jaren, bij de aanbieding van soortgelijke voordragten, het geval geweest is. Men kan derhalve de poging der regering, om dit vraagstuk tot eene eindelijke afdoening te brengen, wederom als mistuk beschouwen.

De regthank alhier heeft heden, ten gevolge der ongesteldheid van een harer leden, die bij de behandeling heeft gezeten, de uitspraak in de zaak van den heer A. van Bevervoorde, verantwoordelijk schrijver van het weekblad Asmodee, uitgesteld tot over acht dagen.

Rotterdam, 21 juni. De toevloed van passagiers die des zondags alhier van den spoorweg gebruik maken, wordt met elken dag grooter, zoodat gisteren bij het vertrek van den trein van 3 ure men genoodzaakt was het publiek afte wijzen, dat geene plaatsen bekomen kon. In het belang der dienst is

het te hopen, dat daarin voortaan zal worden, daar voor menschen, die voor zaken op reis zijn, zulks eene dubbele teleurstelling is.

Dordrecht, 20 juni. Niettegenstaande het rekwest van den edelen menschen-vriend, den Edel Achtbaren heer mr. J. S. Lotsy, lid van den raad der stad Dordrecht, om vermindering van belasting op de gronden, teneinde aantoonende de onregtvaardigheid van die belasting, als drukkende het meest op de armen, en een rekwest van notabelen tot ondersteuning van eerstgemelde, blijft het bestuur ten deze een hardnekkig stilzwijgen bewaren. Zal men ook hier den put dempen als het kalf verdrongen is?

Zwolle, 21 juni. Wij weten niet op welken grond, maar men zegt algemeen, dat ditmaal de heeren Thörbecke en Dirk Donker Curtius door de provinciale staten van Zuid-Holland tot leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal benoemd zullen worden, en dat de staten van Groningen den heer Wichers in plaats van den heer Modderman zouden verkiezen. — (Men gelooft gaarne hetgeen men wenscht).

Heden loopt alhier het gerucht, dat de wetsvoordragt tot afschaffing van den accijns van het gemak op de rogge, welke wet inderdaad in plaats van eene vermindering, eene verhooging der belastingen zou daarstellen door de regering, tengevolge van den algemeenen afkeer tegen dezelve is ingetrokken.

Apeldoorn, 20 juni. Op gisteren is in publieke veiling, voor rekening van Z. M. den koning gekocht, het goed 's Grazenhout, benevens 7 volle vierels en een bijl in het Meervelderbosch, gelegen ten westen van het Sperssche bosch.

— Over 3 & 4 weken zal het kanaal op Haltem, wegens reparatie, voor eenigen tijd gesloten worden.

Maastricht, 19 juni. Een bedroevend voorval had gisteren morgen nabij deze stad plaats. Een landman, te Sittard woonachtig, had, namelijk, het ongeluk, nabij deze stad, iemand te ontmoeten, welke twee losse paarden aan de hand leidde en waarvan het eene achteruit slaande, hem zoodanig trof, dat de ongelukkige onmiddellijk dood ter aarde stortte. De geleider, in plaats van zich eenigermate met het slagoffr zijner onvoorzigtigheid in te laten, ging ongetoet verder, zonder dat hij door eenige der in de nabijheid zijnde landlieden, welke het voorval hadden aangezien, tierkend werd. Ook aan de politie is het tot heden niet mogen gelukken, hem uit te vinden.

Anhem, 21 juni. Heden arriveerden alhier per Dusseldorper stoomboot Z. H. de hertog A. van Nassau met gevolg, en HH. KK. HH. prins en prinses van Oldenburg met gevolg. Na in het logement de Zon gegeten te hebben, zeffen hoogstdezelften per post de reis naar het Loo voort.

— Het strekt ons tot genoegen te kunnen berichten, dat een onzer meest geachte ingezetenen, de heer mr. J. J. van Basselt, secretaris van ons stedelijk bestuur, bij koninklijk besluit van den 18den deser, benoemd is tot ridder van den Nederlandschen Leeuw. Wij herinneren ons niet, dat er in langen tijd eene benoeming van dezen aard heeft plaats gehad, die zoo wel verduid is, als dese.

Uitbreuk van de mamorie van beantwoording, betreffende de twaalfjarige staats-begrooting, 1848-1849.

(Vervolg en slot van no. 121.)

Departement van oorlog.

§ 250. Met opzigt tot de hierbij in het midden gebragte bedenking, vermeent men te mogen opmerken, dat de inrigting van het departement van oorlog in overeenstemming is met de behoefte van de dienst.

Dit is nu gedurende eenige jaren proefondervindelijk gebleken.

De vergelijking van een departement van algemeen bestuur met een ander, acht men dat moeilijk tot maatstaf van beoordeeling kan dienen. Ten einde dit grondig te kunnen doen, zou men eerst den omvang van het departement van oorlog behooren te kennen. Dat van binnenlandsche zaken moge veel omvattend zijn, dan het is de vraag of het zooveel meer omvattend is dan oorlog, een departement, hetwelk met zooveel deelen der groote huishouding van staat in aanraking komt, dat daaromtrent slechts weinige uitwendingen zijn op te noemen.

Vwegens onderwerpen van algemeen aard denke men slechts aan de nationale militie, het onderwijs, de geneeskundige dienst, de genie met hare werken en domeinen,

de militaire justitie, de militaire eredienst, — en zooveel dat opgenoemd zou kunnen worden, hetwelk in zoovele belangen der maatschappij ingrijpt, en hetwelk aan hare ontwikkeling en welvaart bevorderlijk is. Want, hetzij hier gezegd, zooals het overal elders zijne plaats zou vinden, dat de vele millioenen, welke door het departement van oorlog worden beheerd, niet buiten circulatie komen, maar dat, integendeel, elk deel des lands daarvan in meerdere of mindere mate mede geniet, met zoovele takken van nijverheid, wetenschap en kunst. Al wat men aan de begrooting van oorlog kort, het zal ook inbreuk maken op de algemeene welvaart en op zoovele persoonlijke belangen.

Op deze laatste vestigt men mede de aandacht, bij het nagaan van den omvang der werkzaamheden van het departement van oorlog. Men kan beseffen hoe vele duizende personen, niet alleen hier te lande, maar ook buiten 's lands, sedert eene aanzienlijke tijdruimte, met dat departement in aantaking zijn gekomen; en hoe die omstandigheid alleen aanleiding tot vele werkzaamheden geeft.

Maar men voege hierbij de bemoeijingen van het departement van oorlog in koloniale zaken van militaire aard.

Deze zijn veelvuldig, daar de aanvulling van het leger in Indië, de voorziening in de behoeften van materieel, van het personeel der geneeskundige dienst, enz., de gestadige medewerking van het departement van oorlog vereischen. Het beheer en het toezigt over het koloniaal waf-depôt erlangen voornamelijk hunne impulsie van die zijde, en de aangelegenheden der koloniale dienst zijn bij het departement van oorlog van wezenlijken omvang. Men heeft nu, om zoo te spreken, nog geen gewag gemaakt van de overige en eigenlijk gezegde werkzaamheden bij hetselve, omdat de adstructive staat bij de begrooting gevoegd, en waarop de geheele samenstelling van het ministerie voorkomt, daarvan een genoegzaam overzicht geeft. Men vermeent zich daaraan te mogen gedragen, in de overtuiging, dat men die samenstelling, bij oplettende beschouwing, niet overdreven zal vinden. Zonder iets van de wijze te zeggen, waarop de zaken behandeld worden, vleit men zich, dat het bestuur van oorlog zich door eene spoedige en regelde afdoening kenmerkt, en dat de algemeene en bijzondere belangen, van wie het ook zij, daarbij steeds met bijzondere belangstelling worden behartigd.

Voor het overige voldoet men hierbij aan het verlangen wegens de opgave der tractementen van die militaire beambten, welke in betaling bij hunne respectieve wapens worden gevoerd. (Zie bijlage Q.)

§ 264. Deze instelling is in waarheid niet te uitgebreid. Vermits de meening omtrent het tegendeel niet nader wordt aangeduid, en men dus over de gegrondheid van die meening niet kan oordeelen, of zich daaromtrent verantwoordden, zal men alleen en ten overvloede opmerken, dat deze inrigting den toets van vergelijking met andere inrigtingen, elders, volkomen kan doorstaan.

Om kleinere staten niet te noemen — welke soort van vergelijking geheel en al in het voordeel der militaire academie zoude zijn, zoo als, onder anderen, met het hertogdom Nassau, alwaar voor een getal van slechts 16 kadetten eene dergelijke inrigting bestaat — zoo zal men op Frankrijk wijzen, met vermelding van hetgeen op het land get van 1846 voor de verschillende militaire opvoedings-instituten daar te lande (welke in onze militaire academie verenigd zijn) door de beide wetgevende kamers werd toegestaan:

voor de école polytechnique	384,568 franken
» » » militaire	510,500 »
» het college militaire	221,000 »
» de école de cavalerie	174,000 »
» » » d'état major	55,000 »
» » » d'application d'artillerie et genie	92,000 »

te zamen 1,437,068 franken. Stelt men nu de bevolking van Frankrijk op 30,000,000 en die van Nederland, met weglating der zoo aanzienlijke koloniën, voor welker legermagt onze militaire academie mede bestemd is en dient, op 3,000,000, welken ander nagenoeg de werkelijke evenredigheid is, dan is dit juist 143,706 franken, welke som nagenoeg gelijk staat met 21,800 Nederlandse gulden.

Nu is de raming voor de militaire academie niet alleen nog onder dat bedrag, maar de werkelijke uitgaven zijn het daarenboven ook, zoo als men uit de aangehaalde afschrijving van f 22,000 van dit artikel op het materieel der artillerie over 1844 heeft kunnen ontwaren. Men getieve echter in aanmerking te nemen, dat de militaire academie op die begrooting nog stond uitgeplokkend voor f 121,800, thans slechts voor f 68,200, dertale bijna de helft minder, hetgeen nog minder zal worden, wanneer daerover weder kadetten voor het wapen der cavalerie en artillerie zullen kunnen worden toegelaten.

Intusschen zal, niettegenstaande die vermindering, de gepensioneerde som over 1848 en 1849 mogelijk een nog een overschot opleveren, omdat de militaire academie op den voet van formatie is berekend, en de algemeene omstandigheden aanleiding tot mindere uitgaven

geven kan, hetgeen met de raming van behoeften, zoo als die voor het materiël der artillerie, niet het geval is. Daarvan weet men *a priori* dat dezelve ongenoegzaam is, als wordende die raming opgemaakt volgens de geldelijke middelen, waarover men meent te kunnen beschikken, doch waardoor het dan als van zelf gebeurt, dat de werkelijke behoeften meerdere uitgaven vereischen, dan wanneer daarin, zoo als reeds meer gezegd is, door het wettig middel van af- en overschrijving wordt voorzien. Men vermeent, dat dit goedkeuring verdient, als vele moeilijkheden weg-nemende, terwijl dit middel geenszins wordt aangewend om de begroting uit te putten, waarvan het tegendeel trouwens wordt bewezen door de restanten, welke dezelve nog opleveren. Overigens moet men ten aanzien van deze inrigting wel onderscheiden, dat bij dezelve opvoeding en onderwijs gepaard gaan; dat er dus officieren zijn, die voor het eerste anderen die voor het tweede gedeelte zorgen; dat zij, die meenen, dat in dit personeel nog reductiën zouden kunnen worden gemaakt, nimmer geroepen zijn geweest om die zaak te beoordeelen en van alle zijden te beschouwen; dat de regering vertrouwt, dat zij te veel bliken heeft gegeven van ook te dezen aanzien op den weg der bezuiniging te willen voortgaan, dan dat zij niet wederkerig bij de Staten-Generaal het vertrouwen zoude ontmoeten op de gegrondheid van hare inzichten ten aanzien eener inrigting, welke bereids zulke goede vruchten heeft gedragen, waardoor zij ook naar buiten zoo gunstig bekend is geworden; dat in eenen kleinen staat als Nederland niet genoeg gezorgd kan worden voor de goede opleiding en vorming der officieren van het leger, en dat de regering aan hare roeping en verplichtingen hieromtrent te kort zoude doen, indien zij, tegen hare overtuiging, alleen om aan een gedeelte der wetgeving te behagen, aan reductiën toegaft, welke in de gevolgen voor het heil des vaderlands meer verlies zouden te weeg brengen, dan het geringe voordeel, hetwelk die reductiën voor het oogenblik zouden opleveren.

Wat de toelage der bij de academie gedetacheerde officieren betreft, dezelve zijn in billijkheid berekend. De werkring is moeilijker, dan men zich dien voorstelt en vordert veel tact en beleid, veel inspanning, veel studie. Het zoude bezwaarlijk zijn, daaraan de vervulling van andere dienstplichten te verbinden. De ontheffing der gewone dienstplichten strekt niet genoegzaam tot compensatie. De taak is te belangrijk, om dezelve niet door de toekenning van eene zeer matige toelage te bevorderen. Bij vergelijking met andere inrigtingen van onderwijs zal het erkend worden, dat te dezen aanzien geene overdrijving plaats vindt.

Ten einde overigens eenig denkbeeld te geven van de wetenschappelijke hoogte, waarop deze inrigting staat; van de werkzaamheid, waardoor zij zich onderscheidt; van het nut, hetwelk zij in het algemeen verspreidt, neemt men de vrijheid hierbij een exemplaar te voegen van de leercursussen, onder het opzigt van het bestuur der academie vervaardigd, thans reeds eene verzameling uitmakende van 42 deelen, met 5 portefeuilles, bevattende plans en kaarten, met verzoek daaraan wel eene plaatsing in de boekery van de Tweede Kamer der Staten-Generaal te willen verleenen. (Eene lijst dezer boekwerken is achter deze memorie gevoegd als bijlage F.)

Die leercursussen zijn voor de korpsen mede verkrijgbaar, en wel tegen eenen verminderden prijs, doch ook voor het algemeen bij onderscheiden boekhandelaren; zijnde het aangenaam de verzekering te kunnen geven, dat het nut en de belangrijkheid dezer leerboeken buiten den kring der academie op hogeren prijs wordt gesteld, en ook bij andere belangrijke inrigtingen van onderwijs tot leidraad dienen.

§ 271. Het nieuwe materiël is geenszins bij het gebruik onvoldoende bevonden. Integendeel, men erkent daarvan meer en meer de goede hoedanigheden en de voordeelen, welke hetzelve oplevert; ter besparing van kosten. Het gebruik er van vereischt minder menschen en paarden. Het is op moeilijke terreinen gemakkelijk aan te wenden, en heeft, wat het effect betreft, uitmuntende resultaten opgeleverd.

Men heeft bij de gemaakte bedenking tevens de vraag voorgesteld, of de uitgaaf voor het nieuwe materiël wel geoorloofd is, terwijl het oude zich nog in bruikbaren staat bevindt. Men antwoordt op dit laatste, dat dit geenszins algemeen het geval is, doch men voegt er bij, dat de zaak altijd voorgesteld wordt uit het oogpunt als of het nieuwe materiël het oude remplaceert. De zaak uit haar eenvoudigst oogpunt betracht, is deze, dat er aan de bestaande behoefte een zeker aantal veldvuurmonden met affuiten tot dezelfde ontbreken; dat dit geene quaestie van remplacement maar van aanvulling betreft; en dat het zeer zeker geoorloofd is, plicht is, om, wanneer men een beter en goedkoopere materiël leert kennen, het alsdan te laten aanmaken.

Departement van Koloniën.
§ 282. Vermits geene gronden voor de hier uitgedrukte meening worden bijgebracht, kan de regering slechts in het algemeen verklaren, dat zij het gevoelen eerbiedigt van die leden, welke gemeend hebben, bij het onderzoeken van het Xde hoofdstuk der staatsbegroting, zich hunne eigene overtuiging omtrent de uitlegging van artikel 59 der grondwet te moeten voorbehouden.

§ 283. Wanneer men, bij de middelen van onderzoek en beoordeeling, in den boezem van het departement van koloniën aanwezig, die voegt, welke onder het bereik liggen van de koloniale besturen en van den Raad van State, en wanneer men zich hierbij herinnert, dat omtrent koloniale onderwerpen van eenen specialen aard (bij voorbeeld het regtswezen, het onderwijs, het stelsel van verdediging, de landbouw, enz.), ook de andere departementen van algemeen bestuur of commissiën ad hoc worden geraadpleegd, dan is de slotsom, dat de gelegenheid, om gewichtige vraagstukken behoorlijk toe te lichten, in ruime mate aanwezig is, — en dat het instellen van eenen koloniale raad daartoe niet wordt vereischt.

§ 284. Ten aanzien van het circulerend medium in de Oost-Indische bezittingen zijn nog geene andere maatregelen genomen, dan die welke vervat zijn in de publicatiën van den gouverneur-generaal over Nederlandsch Indië, van den 17den februari en 26 maart 1846 (Indisch Staatsblad no. 3 en 4).

De ondervinding getuigt aanvankelijk ten voordeele van die maatregelen. Een stillig oordeel zal dienen opgeschort te blijven, tot dat eene meerdere ervaring zal zijn opgedaan.

§ 285. De uitwerkselen der maatregelen bij 's konings besluit van 6 februari 1847, la. O., bevolen, ten aanzien van het Surinaamsch bankpapier, kunnen nog niet bekend zijn, vermits die maatregelen nog in die kolonie moeten worden uitgevoerd.

Het aanbieden der gelegenheid, om het bankpapier vrijwillig te verwisselen tegen rentegevende schatkistbiljetten, bestemd, om vóór ultimo december 1849 te worden verzilverd, is een maatregel, geheel liggende binnen den kring van het gezag, bij artikel 59 der grondwet, aan den koning opgedragen.

§ 286 en 287. Het vraagstuk eene Europeesche kolonisatie in onze Overzeesche bezittingen houdt de aandacht der regering met ernst bezig.

Ten aanzien van Oost-Indië, is een plaatselijk onderzoek aan den gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië opgedragen, waarvan de uitslag nog niet bekend is.

In de West-Indische bezittingen is men verder gevorderd. Eene proeve is op eene matige schaal aan de oevers der Saramacca genomen. Volgens de laatst ontvangene berichten was de gezondheids-toestand der kolonisten allexins bevredigend, en met beschouwd de vraag: of de Europeaan zich aldaar met veldarbeid een voldoende levens-onderhoud kan verschaffen, als opgelost in eenen toestemmenden zin.

Thans wordt in bepaalde overweging genomen, om die kolonisatie verder uit te breiden door middel van eene bijzondere vereeniging. De ondervinding heeft op nieuw bevestigd, dat de vorm eener particuliere onderneming de eenige is, waar door de kosten der kolonisatie kunnen worden gehouden binnen evenredige grenzen.

§ 288 en 289. Het voor Suriname ontworpen nieuwe slaven-reglement is nog niet ingevoerd. Alvorens tot dien maatregel over te gaan, wenscht de regering te beproeven, om eene hervorming van het industriële stelsel der kolonie te bezigen, als middel om in het lot der slaven eene verbetering tot stand te brengen, tevens dienende als voorbereiding voor verdere ontwikkeling. De grondslagen der bedoelde hervorming zijn op de plaats door een speciaal daartoe in commissie gestelden ambtenaar onderzocht geworden; maar dat onderzoek heeft geen afdoende uitkomsten opgeleverd, omdat de fabriekmatige inrigting, bestemd om hetzelve te schragen en vergelijkende data op te leveren, niet heeft kunnen worden in werking gebracht, door oorzaken, buiten het bereik van dien ambtenaar liggende. — Op dit oogenblik worden nieuwe middelen beraamd, om het doel te bereiken.

Advertentiën.

Getrouwd:
ARNHEM, **F. C. BOERSKEN**
den 23sten Junij, **en**
1847. **H. M. BOELEN.**

De Notaris **Mr. J. N. EYBERTS** te Twello, zal op Zaterdag den 3den Julij 1847, des voormiddags om 10 ure, bij **W. J. VAN ENTER** te Twello, overgaan tot den Toeslag van het **BUITENGOED KRUISVOORDE** onder Twello, bij inzate en hooggebragt op f12000.

OPENBARE VERKOOPING VAN HET UITGESTREKTE EN RENTGEVEND LANDGOED DE LANKHORSTEN,

in de Provincie Overijssel, binnendijs onder **Olst**, nabij **Deventer**, aan den Grintweg, van die Stad naar **Bualte**, aan één stuk gelegen, met onderhoorige **BOEREN ERVEN**, uitgestrekte **BOS-SCHEN** en aangename **WANDELINGEN**, waarvan vooral de laatst aangelegde rondom het **Heerenhuis**, (waarin men zeer ruime vergoigten heeft,) bijzonder uitmunt door eenen smaakvollen en grootschen aanleg met fraaije groepering en vlietend water, met bruggen, over een zeer ruim glooijend terras, alles te zamen groot ruim 177 Bunders.

- 1ste Perceel. De **GROOTE LANKHORST**, met **HEERENHUIS**, **KOETSHUIS**, **BOEREN ERVE**, **WANDELINGEN**, **BOSSCHEN** enz., te zamen groot ongeveer 70 Bunders, 86 Roeden en 55 Eellen.
- 2de » De **BOERDERIJ KLEIN LANKHORST**, groot 54 Bunders, 92 Roeden en 05 Eellen.
- 3de » Een **DENNENBOSCH** en een **KAMP** met **EIKEN PLANTSOEN**, groot 2 Bunders, 3 Roeden en 83 Eellen.
- 4de » De **KATERSTEDE BANTE**, groot ongeveer 9 Bunders, 29 Roeden en 60 Eellen.
- 5de » Een stuk **HEIDEGROND** met **DENNEN**, groot ongeveer 9 Bunders, 29 Roeden en 60 Eellen.
- 6de » **HEIDE VEENGROND** en **DENNENBOSCH**, groot ongeveer 15 Bunders, 77 Roeden en 70 Eellen.
- 7de » Een **WEL** of **HOOLLAND** met **DENNEN-CINGEL**, groot 2 Bunders, 97 Roeden en 10 Eellen.
- 8ste » Een **AKKERMAALS BOSCH**, **DENNENBOSCH** en **ALLEE** met **BEUKENBOOMEN**, groot 1 Bunder, 58 Roeden en 80 Eellen.

- 9de Perceel. Een **HOOLLAND**, groot 3 Bunders, 6 Roeden en 70 Eellen.
- 10de » Een **HOOLLAND**, groot 3 Bunders, 6 Roeden en 20 Eellen.
- 11de » Een **HOOLLAND** met **EIKENHEG**, groot 4 Bunders, 66 Roeden en 90 Eellen.

12de en 13de perceel. Twee **BANKEN** in de Gereformeerde Kerk te **Wesepe**.

De verkoop zal geschieden eerst in percelen, daarna in kolommen en eindelijk in massa, ten overstaan van **Mr. M. E. HOUCK**, Notaris te **Deventer**, in het Stadslocaal voor publieke verkooping op den Poot aldaar.

De veiling ter voorloopige toewijzing is bepaald op Maandag den 5den Julij eerstkomende des 's morgens om 9 uur en de veiling ter uiterlijke toewijzing op Dingsdag den 27sten Julij.

De Kaarten en Kadastrale Extracten zullen 8 dagen vóór de inzate en daarna op de plaats ter visie liggen.

Nadere informatiën te bekomen te **Deventer** bij den Heer **Mr. D. J. VAN DOORNINCK** en ten Kantore van den Notaris voornoemd, — bij den aanwijzer op de plaatse en te **Amsterdam**, bij den Heer **A. A. H. SWEIJES**, Makelaar; Prinssegracht over de Noorddijkwaarsstraat.

VRIJWILLIGE VERKOOPING VAN EEN OMNIBUS.

Op Vrijdag den 25sten Junij 1847, des namiddags ten één ure, zal, door een daartoe bevoegd Beambte, ten Huize van den Heer **FLORISSEN**, aan de Velper-Barrière, te **Arnhem**, publiek worden verkocht, om contant geld:

EEN ZEER FRAAIJE OMNIBUS,

voor 16 à 24 personen, welke onmiddellijk kan worden gebruikt; alles op conditiën en voorwaarden, zoo als ter plaatse zullen worden voorgelezen. — De Omnibus kan op den dag der Verkoopung reeds, van zeven ure des morgens, door een ieder bezigtigd worden.

† † † Op Zaterdag den 26sten Junij 1847, des namiddags om 4 ure, wordt, ten huize van **LIETHOF**, in het **Loo**, verkocht: 13 Bunders best **UITERWAARDS HEELGRAS**, staande op den regten Rijn-oever, bij het **Loo-veer**, ouder **Hutssen**. Deselbde Uiterwaarden worden tevens voor 1848 verpacht.

† † † Bij den Tuinman **J. VAN DER WOUDE**, in de Langstraat, te **Arnhem**, Wijk B, No. 338, zijn beste rijpe **AARDBEIZIEN** voor 7½ Cent het bloempotje vol, te koop.

DILIGENCE-DIENST DE AREND.

Dagelijksche Dienst en Uursverandering. Van af 1 Julij eerstkomende, zal deze dienst dagelijks, des morgens ten half zes ure, vertrekken van het Logement bij den Heer **SCHEUER**, te **Zwolle**, op **Epe**, vice versa, in correspondentie op **Apeldoorn** en **Arnhem** (2de spoorlijn, enz.) Van **Arnhem**, des namiddags ten drie ure, bij den Heer **P. A. SPAEN**, in het Logement de **Paauw**, om des avonds circa negen uur door genoemde correspondentie te **Zwolle** aan te komen.

Marktprizen.

Nijmegen, 21 juni 1847.
Hoe meer de oogsttijd nadert, hoe meer de voorraad van granen allerwege schijnt uitgeput te zijn. De onlangs plaats gehad hebbende, plotselinge daling der prijzen, schijnt destijds de vrees voor verderen teruggang zoodanig te hebben opgewekt, dat de landman het toen nog aanwezige ter markt heeft gebracht, in de opgewekte verwachting van grooten buitenslandsche aanvoeren, en in het blijde vooruitzicht op de te veld staande, tot rijpheid spoedende, rijkrijke oogst. — De verwacht wordende buitenslandsche aanvoeren schijnen echter, vertraging te ondervinden, waardoor de schaarscheheid, inzonderheid van **Rogge**, zich met vernieuwde kracht openbaart en aanzienlijke prijsklimming veroorzaakt, ofschoon ook de handel slechts beperkt blijft tot de dagelijksche behoeften. — **Tarwe** ging vlug af: **Hooglandsche** f22, **Cleefsche** en **Inlandsche** f18.50 à f20. — **Rogge** ofschoon slechts bij uitslijting verkocht wordende, was niet genoeg ter markt; benodigden moesten f16 à f17 besteden. — **Gerst** gezocht, doch niet ter markt. — **Boekweit** ging van f11 à 12.50 goed af. — **Haver**, meer begeerd van f4 à f6 naar deugd. — De te veld staande gewassen blijven het allergunstigste vooruitzicht bevestigen en beschamen tot nog toe alle, vroeger van elders verspreide vrees voor bederf of roest. — Het verdrag, daarentegen, opmerking, dat de graangewassen in het algemeen dit jaar buitengewoon zuiver staan van onkruid, hetwelk door de dikte en groei-kracht der graanplanten schijnt verstikt te zijn.

Waterhoogte te Arnhem.
Den 22 Junij 1 El 9 Palm 5 Duim; gew. O.D. gov. O.D.
Te Arnhem, bij **C. A. THIEME**, Boekdrukker.